

Betreft : Klacht, overtreden kieswet

Aan : De burgemeester van Zoetermeer,

de heer, Ch. B. Aptroot

c.c. : De gemeenteraad van Zoetermeer

Zoetermeer, 10 oktober 2012

Op 13 september 2012 heb ik mijn klachten en bevindingen met betrekking tot het stembureau 36 in Zoetermeer, tijdens de Tweede Kamerverkiezing op 12 september 2012, naar u toegezonden. Het gaat hierbij om het overtreden van de Kieswet en het gedrag van een van de leden (naam onbekend) van het stembureau. Deze klacht was per e-mail naar u toegestuurd.

De volgende zaken zijn door mij onder uw aandacht gebracht:

1. Aanvankelijk toestaan dat een man, zonder zich te hoeven legitimeren, zich toegang verschafte tot een stemhokje waar een vrouw aan het stemmen was ;
2. Het onttrekken van een blanco stembiljet tijdens de stemming om te gebruiken als meeteenheid en het enige tijd onbeheerd achterlaten van het biljet in de publieke ruimte van het stembureau;
3. Het niet vergrendelen van de stembus aan einde van de stemming;
4. Het openen van de stembus nog voordat het protocol was uitgebracht over aantallen resterende biljetten en ontvangen kieskaarten.
5. Het beginnen van het tellen van de uitgebrachte stemmen nog voordat de resterende biljetten en ontvangen kieskaarten waren opgeborgen en de enveloppen verzegeld.
6. Het weigeren protest in ontvangst te nemen tegen de niet toegestane wijze van handelen in strijd met de kieswet;
7. Het weigeren de protesten in het protocol op te nemen;
8. Het intimideren met doel verder protest en aandringen op een protocol te staken;
9. Dat een teltekort van 200 blanco stembiljetten, lopende de telling werd gecorrigeerd maar niet controleerbaar onderbouwd
10. Dat dit aanvankelijk tekort niet in het protocol is opgenomen. Het protocol is onvolledig.

In uw brief , met kenmerk lw/Ppl/verkiezingen, d.d. 28 september 2012, onderwerp klacht procesgang stembureau, geeft u een reactie. De brief is in de week van 1 oktober 2012 door mij ontvangen. U schrijft uw reactie zonder mij te hebben gehoord. U baseert u mening op een rapport waarin zaken niet zijn vermeld.

Ik stel vast dat:

- niet of nauwelijks op mijn klachten wordt ingegaan,
- geen, misleidende of ontwijkende antwoorden worden gegeven,
- uw instructies strijdig zijn met de kieswet,
- dat er niet wordt gereageerd op het overtreden van de kieswet,
- dat niet wordt gereageerd op het onbehoorlijk gedrag van een van de leden van het stembureau,
- dat u meer dan onzorgvuldig omgaat met mijn klacht.

Aan de hand van een citaat uit uw brief, geef ik met verwijzing naar de Kieswet, mijn reactie.

1. *“Met de voorzitter en een stembureaulid van het betreffende stembureau heeft inmiddels een gesprek plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot de volgende conclusie: **in het proces-verbaal** zijn geen fouten geconstateerd.”*

Ik heb vastgesteld dat de voorzitter niet op de hoogte was van de kieswet, dan wel de kieswet verkeerd hanteerde. De Kieswet kon zij ook niet direct voor naslag aan mij tonen, toen ik haar op procedure fouten wees. Een van mijn punten was juist, dat mijn klachten niet in het proces-verbaal zijn opgenomen. Het is dan ook volstrekt onjuist om enkel en alleen uit te gaan van het geen in het proces verbaal is vastgelegd.

- U gaat voorbij aan mijn vraag/klacht.
 - U antwoord is misleidend.
 - U heeft geen moeite genomen mij te horen.
- a. Ten onrechte suggereert in “de conclusie: dat in het proces-verbaal geen fouten zijn geconstateerd”, dat er daarom ook geen fouten zouden zijn gemaakt.
 - b. Door mijn bevindingen en klachten niet in het proces verbaal te noemen, wekt u de schijn dat u zaken uit het daglicht wilt houden. De zaken die ik aanhaal, de aanvankelijk foute en later gecorrigeerde aantallen, en ook mijn klacht en bezwaar, zijn niet in het proces-verbaal opgenomen (foto proces verbaal DSC_1680, 23:22 uur).
 - c. De tellingen zijn naderhand gecorrigeerd (foto DSC_1656, 21:41 uur). Alleen de sluitende totalen zijn in het proces verbaal terug te vinden (foto DSC_1678,1679,1680 23:22 uur). Nog voordat de handelingen volgens Kieswet artikel N1 zijn uitgevoerd, werd de stembus geopend. Dat als strijdig met de kieswet en frauduleus handelen.
 - d. U gaat uit van het proces verbaal, waarvan u weet dat ik aangeef dat het niet volledig, niet compleet en onjuist is. Dat is onzorgvuldig handelen.
 - e. U doet geen moeite mij te horen over de feiten die ik aandraag. Dat is, gezien de ernst van de zaak, te beschouwen als onbehoorlijk gedrag.

Kieswet Artikel N 1

1. *Onmiddellijk nadat de stemming is geëindigd, stelt het stembureau vast:*

- a. *het aantal kiezers dat zich heeft aangemeld;*
- b. *het aantal uitgereikte stembiljetten;*
- c. *het aantal kiezers dat geweigerd heeft het stembiljet in de stembus te steken;*
- d. *het aantal teruggegeven en onbruikbaar gemaakte stembiljetten;*
- e. *het aantal niet gebruikte stembiljetten;*
- f. *het aantal volmachten waarmee een stem is uitgebracht.*

2. *“U heeft vastgesteld dat de bescheiden niet volgens art. N2 zijn verpakt. **Hoewel alle verpakkingen goed dicht gemaakt waren** en alle verpakkingen voorzien waren van gewaarmerkte verklaringen met vermelding van de aantallen van het stembureau waren de sluitzegels niet gebruikt.”*

In mijn klacht geef ik aan dat de kieswet voorschrijft dat, voordat tot het tellen van de stemmen wordt overgegaan, de bescheiden als vermeld in art N2, behoren te zijn geteld, dat de aantallen zijn vastgelegd en de bescheiden op voorgeschreven wijze zijn opgeborgen. Het moment van verpakken is daarbij belangrijk. Het verpakken van de bescheiden, pas nadat het tellen heeft plaatsgevonden, is in strijd met de kieswet. Bewust is in de Kieswet voor deze wijze van handelen gekozen om fraude te voorkomen, zoals

het misbruik van de blanco stembiljetten of het aanpassen van aantallen. En juist dat aanpassen van aantallen stel ik vast.

Ik stel vast dat gekozen is voor het handelen in strijd met de kieswet en dat er frauduleus is gehandeld door de aantallen op een later moment aan te passen. Dit alles wordt bovendien niet verantwoord in het opgemaakte protocol.

- U gaat niet in op mijn klacht: het overtreden van de Kieswet.
- Uw antwoord is misleidend.

Artikel N 1

2. De aantallen, bedoeld in het eerste lid, worden door de voorzitter aan de aanwezige kiezers medegedeeld.

- a. De aantallen werden niet medegedeeld omdat ze niet bekend waren en niet juist waren. Ze zijn door mij fotografisch vastgelegd (21:07 DSC_1646).

Het tellen van blanco stembiljetten en dergelijk (art N1) dient te geschieden, voordat de stembus wordt geopend. De stembus mag pas worden geopend nadat het protocol is opgemaakt en na het deugdelijk opbergen van de stukken (art N3). Fotografisch is door mij vastgelegd dat er blanco stembiljetten uit de doos werden gehaald terwijl er gebruikte stembiljetten op de tafel van het stembureau werden gelegd (DSC_1642,1643,1644 , 21:04 uur, DSV_1644,1649, 21:14uur)). Ook liggen de stempassen in de stemkoffer (DSC_ 1648, 21:14 uur). Later zijn ze opgeborgen. Een foto van 21:45 toont echter een “vergeten?” stempas die in de stemkoffer steekt (DSC_1653, DSC_1658, DSC_1665, 22:00 uur)).

- b. De verpakkingen zijn pas aan het einde van de stemming op een eenvoudige wijze dicht gemaakt (23:15 uur, foto DSC_1676). Aan het in art N2 van de kieswet, is in het geheel niet voldaan op het moment zoals de Kieswet voorschrijft. De stembiljetten zijn in een dichtgevouwen doos met drie stroken plakband opgeborgen en er is voldoende ruimte stembiljetten uit de doos te halen. Het enige dat tijdens het transport is gebeurd, is dat de doos in een vuilniszak is gestopt (foto DSC_1683, 23:28 uur).

U refereert aan een verpakking, zoals die moet zijn aangetroffen, op een ander moment dan ik in mijn klacht meldt. Mijn waarneming eindigt op 23:30 uur.

Artikel N 2

1. Door het stembureau worden de onder a tot en met d genoemde documenten in pakken gedaan. Elk pak bevat een gewaarmerkte verklaring van het stembureau betreffende de aantallen documenten die het desbetreffende pak bevat. Deze pakken worden vervolgens verzegeld. De volgende documenten worden op deze wijze ingepakt:

- a. de onbruikbaar gemaakte ongeldige stempassen en volmachtbewijzen en de aantekeningen van het stembureau die hierop betrekking hebben;**
- b. de onbruikbaar gemaakte stempassen en volmachtbewijzen die niet echt zijn en de aantekeningen van het stembureau die hierop betrekking hebben;**
- c. de overige stempassen;**
- d. de overige volmachtbewijzen en de kiezerspassen.**

2. Ten slotte worden op overeenkomstige wijze ingepakt:

- a. de niet gebruikte stembiljetten;**
- b. de teruggegeven en onbruikbaar gemaakte stembiljetten.**

3. *“Bij de eerst volgende verkiezing zal extra aandacht worden besteed aan de instructie met betrekking tot de verpakking en verzegeling van alle documenten. Ook zal in deze instructie worden meegenomen dat het de taak van de voorzitter is om de aantallen zoals in artikel N 1 bij lid 2 staat vermeld bekend te maken”.*

Burgemeester Aptroot, ik heb verschillende overtreding van de kieswet vastgesteld. U wilt de overtredingen niet benoemen of erkennen. U heeft niet de bevoegdheid zich boven de kieswet te stellen. Er is meer gebeurd: Intimidatie, weigering klachten op te nemen in het protocol, het vaststellen dat een onbekende, zonder zich te hoeven legitimeren, het stemformulier van een vrouw overneemt om voor haar te willen stemmen, en het wijzigen en sluitend maken van aantallen zonder verantwoording... En u heeft het alleen over een sluitzegel dat ontbreekt. Waarom gaat u niet inhoudelijk op mijn klacht in.

- U gaat niet in op mijn klacht: het overtreden van de kieswet.

- a. Het moment van tellen, verpakken en protocolleren is gebeurd in strijd met de Kieswet:

Artikel N 3 Onmiddellijk na de in artikel N 2 voorgeschreven verzegelingen wordt de stembus geopend.

- b. De stembus werd, tegen mijn protest in, geopend (art N3) terwijl niet voldaan was aan het gestelde in art N2.
- c. De instructies moeten worden herzien en in overeenstemming worden gebracht met de Kieswet.

4. *“Door de leden van het stembureau is gezocht en gediscussieerd over 2 stapels niet uitgereikte andere stembiljetten. Deze 2 stapels niet uitgereikte stembiljetten waren op een andere plek neergelegd. Dit aantal is teruggevonden en op de juiste wijze verpakt en in de documententas overgedragen aan de gemeente”.*

5.

- U gaat niet in op mijn klacht.
 - U antwoord is niet juist dan wel misleidend.
 - U maakt zich schuldig aan het verdraaien van de feiten.
- a. De discussie ging over 200 blanco ongebruikte stembiljetten die op grond van de telling miste. De beginvoorraad was gesteld en geregistreerd als 1199.
 - b. U antwoordt dat er niet uitgereikte stembiljetten teruggevonden waren. Dat is niet juist. De eindvoorraad ongebruikte stembiljetten bleef ongewijzigd op 603. Wel werden de aantallen, van de beginvoorraad en van de uitgebrachte stemmen, doorgehaald en aangepast.
 - c. De beginvoorraad stembiljetten is één uur na het openen van de stembus bijgesteld van 1199 naar 1399 biljetten. Ook is het aantal gebruikte stembiljetten gewijzigd van 596 naar 796.
 - d. U spreekt over stapels. Een stapel telt 25 stembiljetten. Een bundel betreft 100 stembiljetten. We praten over een verschil van twee bundels van 100 biljetten.

Artikel J 23

Het stembureau opent tijdig voor de aanvang van de stemming de pakken met stembiljetten en stelt het aantal biljetten vast.

Men wist blijkbaar niet hoeveel stembiljetten er waren. Daarmee is niet voldaan aan art J23 van de Kieswet. U verzint feiten die niet plaatsgevonden hebben. U verzint zaken die niet in het protocol zijn opgenomen. Het enige dat ik heb gehoord: “Dan zullen er wel in de ene volle doos 600 en de andere volle doos 800 biljetten hebben gezeten”.

Tot mijn verbazing komt u nu met een totaal nieuw verhaal: dat er stembiljetten op een andere plek neergelegd waren. Burgemeester, het punt was, dat er 200 formulieren te veel in de stembus zaten, uitgaande van de getelde blanco stembiljetten.

Wanneer u nu stelt dat er 200 formulieren zijn gevonden, bedoelt u dat de eindvoorraad niet 603 was, maar 803 (?). Dat is strijdig met het aantal uitgebrachte stemmen en ingeleverde stemkaarten.

6. *“Een kiezer mag **na afloop van de telling** op- of aanmerkingen maken over de telling of over het verloop van de telling. U heeft zich na het telproces echter niet bij de voorzitter gemeld. Daarom zijn uw opmerkingen niet in het in het proces-verbaal opgenomen”.*

Natuurlijk mag een kiezer dat na afloop doen. Maar men hoeft niet tot 23 uur te wachten om een klacht kenbaar te maken. Men mag op elk moment een opmerking maken of een klacht indienen.

Nee, ik heb mij niet meer gemeld nadat mij, op een intimiderende wijze, duidelijk was gemaakt dat ik mijn mond moest houden en anders kon vertrekken. Mijn klacht was duidelijk en helder gesteld op moment dat men tot het tellen van de stemmen over ging (21:02 uur) . Bovendien is mijn klacht nog die zelfde nacht doorgestuurd naar i, de burgemeester van Zoetermeer, en naar de Kiesraad.

- U geeft een misleidend antwoord.
 - U gaat voorbij aan mijn klacht.
- a. Ten alle tijd mag men een klacht uiten en kenbaar maken. Dat heb ik gedaan op het moment dat de stembus te vroeg werd geopend en men stembiljetten miste:
- Ik heb meerder malen gezegd dat de stembus gesloten moest worden.
 - Ik heb aangegeven dat men handelde in strijd met de kieswet.
 - Ik heb kenbaar gemaakt dat ik een klacht wilde neerleggen.
 - Ik heb gezegd dat ik de klacht in het protocol van dat procesmoment vastgelegd willen hebben.

Artikel N 10

1. Nadat alle werkzaamheden, in artikel N 9 vermeld, zijn beëindigd, wordt onmiddellijk proces-verbaal opgemaakt van de stemming en van de stemopneming. Alle ingebrachte bezwaren worden in het proces-verbaal vermeld.

2. Het proces-verbaal wordt door alle aanwezige leden van het stembureau getekend.

3. Bij ministeriële regeling wordt voor het proces-verbaal een model vastgesteld.

- b. Mijn boodschap (bezwaar en klacht) was duidelijk en stellig. De voorzitter heeft daar kennis van genomen.
- c. Maar mij werd het zwijgen opgelegd omdat ik het proces zou verstoren. Anders, zo werd er gesteld, zou ik moeten vertrekken. Deze vorm van intimidatie heb ik in mijn schrijven aan u verwoord. U reageert in het geheel niet op deze ernstige klacht.
- d. Mijn melding dat een man zich met het stemformulier van een vrouw bemoeide en zonder zich te hoeven legitimeren toegang verschaftte tot het stemhokje wordt niet genoemd. Duidelijk heb ik, nadat ik het stembureau twee maal had aangegeven dat dit niet mocht geroepen “mag niet”. De man had het stemformulier van de vrouw al overgenomen en wilde met haar formulier, een stem uitbrengen, zonder dat enige legitimatie van de man had plaatsgevonden.

Artikel J 35

2. De in het stemlokaal aanwezige kiezers kunnen mondeling bezwaren inbrengen, indien de stemming niet overeenkomstig de wet geschiedt.

Ook deze klacht heb ik niet teruggezien in het protocol.

7. *“Ik zal ervoor zorgen dat dit punt ook wordt meegenomen in de instructie voor de eerstvolgende verkiezing.”*

Meneer Aptroot de instructie van het stembureau is ondeugdelijk omdat die aanzet tot handelen in strijd is met de Kieswet. Uw instructie geeft aan dat stembureauleden om 21 uur met het tellen van de stemmen begint en de voorzitter begint tegelijk met het tellen van stempassen, volmachtbewijzen, kiezerspassen en

het aantal niet uitgegeven stembiljetten (foto DSC_1662). U kunt niet “zo maar” handelen in strijd met de kieswet. U opmerking is van weinig toegevoegde waard omdat u niet ingaat op mijn klacht.

8. “Voor vragen, kunt u contact opnemen met de heer P.J. de Visser, hoofd Publieksplein. De heer Visser is te bereiken op nummer 079 3468503.”

Geachte heer Aptroot,

- u bent in u schrijven niet of nauwelijks op mijn klachten ingegaan,
- u geeft geen, misleidende of onjuiste antwoorden,
- u toont zich niet verantwoordelijk,
- u heeft mij niet eens willen horen.

U schuift u verantwoordelijkheid af op de heer Visser. Ik heb de heer Visser een aantal keren tevergeefs proberen te bereiken. Hij reageert gewoon niet.

U bent verantwoordelijk voor de verkiezingen. U reageert dan wel, maar u beantwoordt mijn schrijven niet.

Gezien de ernst van de situatie maakt u zich schuldig aan:

- de medewerking aan verkiezingsfraude,
- het in gevaar brengen van de integriteit van het stemproces, door
- het schenden van de Kieswet te gedogen, door onjuiste en onvolledige informatie te verstrekken of te laten verstrekken aan het hoofdstembureau en uiteindelijk aan de Kiesraad.

Ik heb besloten de zaak voor te leggen aan de Nationale Ombudsman. De Ombudsman heeft inmiddels verzocht mij de stukken toe te zenden.

Ik verzoek u de leden van de gemeenteraad een kopie van deze brief toe te zenden.

Hoogachtend,

Ed E.F. Stevenhagen

Velddreef 293

2727CH Zoetermeer

Tel 079 – 3416885/overdag 079-3232462

BIJLAGE

Bevindingen met betrekking tot de stemming voor de Tweede Kamer op 12 september 2012, stembureau 36 te Zoetermeer, hoofdstembureau Leiden.

Op woensdag 12 september 2012 heb ik mij omstreeks 20h25 begeven naar het stembureau nummer 36 te Zoetermeer, ingericht in de RK Basisschool De Touw ladder Velddreef 326-328 te Zoetermeer. Daar heb ik mijn stem uitgebracht en aangegeven dat ik bij de telling van stemmen aanwezig wilde zijn. Ik heb in de publieke ruimte, op een bank tegenover het stembureau plaats genomen. Ik heb mijn fototoestel meegenomen om het verloop vast te leggen.

Stembureau 36 van Zoetermeer

1. Omstreeks 20h35 wordt een jonge vrouw een stembiljet overhandigd en zij neemt plaats in het middelste van de drie stemhokjes. Uit de naastliggende ruimte komt plotseling een jongeman die kennelijk het stemmen en de keuzebepaling van de vrouw wilde overnemen. Het stembureau merkt niets op. Er zijn geen andere kiezers aanwezig. Ook op mijn eerste gebarende aanwijzing aan mevrouw (A) van het stembureau wordt niet gereageerd. Pas na de uitdrukkelijke toevoeging "niet toegestaan !" wordt de jongeman verzocht uit het kieshokje te komen. In het protocol is niets opgenomen.
2. Nog voor het sluiten van de stemming om 21:00, onttrekt een mannelijk lid (B) van het bureau een van de blanco formulieren aan het bureau, om te gebruiken voor de maatbepaling van de grootte van de tafel. Het stembiljet wordt op een van de tafels onbeheerd achtergelaten terwijl hij (B) op zoek ging naar passende tafels elders in het gebouw. Bij terugkeer wordt het formulier uit de publieke ruimte op de tafel van het stembureau terug gelegd.
3. Op 20:59 meldt de laatste stemmer zich. Op 21:01 wordt het stemformulier in de stembus gedeponeerd. De stembus wordt niet vergrendeld.
4. De stembus wordt aansluitend 21:03 geopend zonder dat telling van blanco en ongeldige stemformulieren en ingebrachte kieskaarten heeft plaatsgevonden. Er ligt een stapel kieskaarten in de geopende stemkoffer. Er liggen vier kleine sets kieskaarten op de tafel van het stembureau. Op een zijde van de twee aaneengesloten tafels van het stembureau, worden als de gebruikte stemformulieren uitgelegd. Aan de andere zijde van het bureau worden herhaald ongebruikte blanco stemformulieren uit en in een doos gestopt. De doos heeft het opschrift Verkiezingsmateriaal, Procura en met viltstift "36" en "800ex". Het is de tweede doos in dit soort. De eerste is in gebruik met als inhoud blikjes frisdrank.
5. De stemkaarten worden 21:15 door plv hfd stembureau in de envelop gedaan zonder deze te sluiten en te verzegelen zoals de kieswet voorschrijft. In de stemkoffer blijft een kieskaart achter.
6. Persoon B neemt het initiatief tot de telling over te gaan. Ik protesteer daar tegen. Ik zeg dat het in strijd is met de kieswet. Ik adviseer de kieswet te raadplegen, maar die is niet direct voor handen omdat hij waarschijnlijk nog ergens, ongebruikt, in de koffer van het stembureau zit. Men weigert ook na mijn herhaald en nadrukkelijk protest de stembus te sluiten. Herhaald heb ik gezegd: "Dit is in strijd met de Kieswet. De stembus moet vergrendeld worden totdat de blanco formulieren zijn geteld". "Ik dien een klacht in tegen deze gang van zaken". "Ik wil dat mijn klacht in het protocol wordt opgenomen".

7. Mijn bezwaren worden niet in het protocol opgenomen. Ik heb dat achteraf vastgesteld aan de hand van de gemaakte foto's.
8. Persoon B sommeert mij, mijn protest te staken en de procesgang niet te verstoren, omdat ik anders het stembureau moet verlaten. Ik heb toen besloten het proces fotografisch vast te leggen.
9. Terwijl men met het uitvouwen en sorteren van stembiljetten bezig is, probeert mevrouw C, hoofd stembureau met twee andere leden, een tekort van 200 blanco stembiljetten te verklaren. De telling op 21:07 geeft een geregistreerde beginvoorraad van 1199 stembiljetten aan. De eindvoorraad is geteld en bepaald op 603. Het berekend verbruik volgt daar uit als 596. Het aantal uitgereikte formulieren is echter 795. Zonder een voor mij controleerbare telling is de voorraad, lopende de telling, kloppend gemaakt zodat er wordt uitgegaan dat er dan maar 1399 formulieren moeten zijn geweest, zodat de eindvoorraad 603 correspondeerde met het verbruik van 796. De aantallen worden op 21:50 op de formulieren met doorhalen en wijzigen gecorrigeerd en op 23:22 in definitieve vorm een tweede, nieuw, protocol gezet.
10. Hoeveel exemplaren nu oorspronkelijk in voorraad zijn geweest en later zijn aangevuld is niet duidelijk. De kennelijk eerste doos is in gebruik voor frisdrank. De tweede doos heeft het opschrift 800 exemplaren. Nergens staat vermeld hoeveel exemplaren in de dozen zaten. Blijkbaar geen $2 \times 800 = 1600$. Ook niet de veronderstelde $2 \times 600 = 1200$ (1199). Men gaat "daarom" uit van een doos van $800 + 600 = 1400$ (1399). Hoe dan ook ik heb geen protocol hierover gelezen.
11. De niet gebruikte stembiljetten zitten in een eenvoudig dichtgevouwen doos met opschrift "24 x 25 stembiljetten + 3 over = 603". Om 23:15 is de doos dichtgemaakt met 3 stroken plakband en laat voldoende ruimte over om in de doos met blanco stembiljetten te komen. De doos wordt in een vuilniszak gedaan. Het aantal 603 komt overeen met het aantal genoteerde ongebruikte stembiljetten.
12. Het stembureau wordt rond 23:30 verlaten. In totaal waren 5 vrouwen en 3 mannen bij het stembureau aanwezig en ondergetekende. Een man vervulde een passieve rol en heeft zich niet bemoeid met de gang van zaken.

Gemeente Zoetermeer

13. De burgemeester van Zoetermeer is per email op 13 september 2012 01h34 mijn klacht over de boven vermelde procesgang medegedeeld. De melding is ontvangen dat het bericht door of namens de burgemeester Aptroot op 13 september 2012 om 07h28 is gelezen.
14. Ik heb die morgen, 13 september gebeld met het secretariaat (1) van de burgemeester Aptroot. De secretaresse, Els C. Maher (tel 079 3468494), heeft mij per e-mail, 13 september 2012 om 09h05, laten weten dat mijn klacht op verzoek van de burgemeester is doorgezonden naar de heer P.J. de Visser, hoofd Publieksplein. Ik heb twee maal gebeld met het secretariaat van de Visser (079-3468503); Een toegezegd contact of enige reactie van de persoon, verantwoordelijk voor de stemming binnen Zoetermeer, heeft echter nog niet plaatsgevonden. Ook niet na een tweede telefonisch contact met het secretariaat.

Hoofd Stembureau

15. In de veronderstelling dat het stembureau van Zoetermeer viel onder het hoofdstembureau te Den Haag, heb ik Den Haag gebeld. Deze verweest mij naar een internetformulier waarin ik de klacht kon beschrijven en dan zou ik binnen 6 weken een reactie krijgen.
16. Omdat ik 6 weken een niet bruikbare termijn vond heb ik de Kiesraad gebeld. De Kiesraad verwees mij naar het hoofdstembureau te Leiden. Na telefonisch contact heb ik mijn klacht per e-mail gestuurd naar de heer M. van Zuuk, van het hoofdstembureau Leiden (13 september 2012, 23h49) Dit bericht is eveneens cc naar de Kiesraad gestuurd. Vrijda 14 september heeft de heer van Zuuk het bericht gelezen. Hij had toegezegd de stukken in de vergadering mee te nemen.
17. De Kiesraad beantwoordt mijn klacht per e-mail op maandag 17 september 2012 om 15h40. Christine Strating (070 - 426 7329) van het Informatiepunt Verkiezingen, antwoordt: *"Geachte heer Stevenhagen, in navolging van uw e-mail met betrekking tot het maken van bezwaar, kan ik u het volgende berichten. Het is goed dat u kenbaar heeft gemaakt dat bepaalde gang van zaken in een stembureau niet in overeenstemming is met de in de Kieswet neergelegde procedure. U heeft de gemeente hier al van op de hoogte gesteld. De gemeente is verantwoordelijk voor het benoemen van de stembureauleden. Aan de hand van uw bezwaar kan zij overwegen of zij haar voorlichting voor stembureauleden dient te verbeteren of dat ze bij een volgende verkiezing al dan niet gebruik wenst te maken van dezelfde stembureauleden"*.

Nationale Ombudsman

18. Van het hoofdstembureau Leiden heb ik ook geen reactie meer ontvangen. Het vermoeden bestaat dat mijn klachten niet in enig protocol zijn opgenomen. In een telefonisch contact met de heer van Zuuk wijst deze elke verantwoordelijkheid voor het geen zich in Zoetermeer heeft afgespeeld, van de hand en verwijst mij terug naar de gemeente Zoetermeer.
19. De Kiesraad (zie 17) reageert ook al niet inhoudelijk en verwijst maar Zoetermeer.
20. Gedateerd vrijdag 28 september heb ik in de daar op volgende week het antwoord van burgemeester Aptroot van Zoetermeer ontvangen. Er wordt echter niet ingegaan op mijn klachten.
21. Dat heeft mij doen besluiten mij tot de Nationale Ombudsman te wenden.

Overige acties

22. Mijn rechtsbijstandverzekering heeft aangegeven dat zij mij zullen adviseren. Ook heb ik contact op genomen met onze Juridische Dienst van het Ministerie van Onderwijs. Afhankelijk van de reactie van de Ombudsman zal onderzocht worden of er bestuursrechtelijke of strafrechtelijke stappen nodig zijn of dat ik mij moet wenden tot het Openbaar Ministerie of tot de Tweede Kamer.